

Образецът на резюме на цялостна предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

РЕЗЮМЕ НА ЦЯЛОСТНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Институция:

Министерство на здравеопазването

Нормативен акт:

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите

Период на извършване на оценката:

юли 2022 – април 2023 г.

☒ Национално ☐ Европейско

☐ Национално и европейско

☐ Международно

От какво ниво възниква необходимостта от предприемане на действието?

Лице за контакт:

Венда Зидарова, началник отдел „Контрол на наркотичните вещества“, дирекция „Лекарствена политика“

Телефон и ел. поща:

02/9301385

vzidarova@mh.government.bg

1. Проблеми, цели и варианти на действие

Основна задача на оценката е да очертае и оцени необходимостта от предприемане на конкретни действия в няколко насоки:

1. Подобряване на административното обслужване и намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса, в изпълнение на Решение № 704 от 2018 г. на Министерския съвет за приемане на мерки за трансформация на модела за административно обслужване:

С Решение № 704 от 2018 г. на Министерския съвет за приемане на мерки за трансформация на модела за административно обслужване са приети конкретни мерки в пет направления, обособени в пет тематични приложения, чиято цел е подобряване на законодателната уредба за ограничаване на административната тежест пред бизнеса, подобряване на административното обслужване за бизнеса и гражданите и намаляване броя на регулаторните режими. Мерките са предложени в рамките на проект „Трансформация на модела на административното обслужване“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и са в изпълнение на политики във връзка с намаляването на административната тежест пред гражданите и бизнеса и създаване на по-добри условия за икономическа и инвестиционна дейност.

Приложение №1 към Решение № 704 от 2018 г. – „Мерки за опростяване и привеждане на услугите за бизнеса в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД)“, съдържа мерки, насочени към отстраняване на общи несъответствия в различни закони със ЗОАРАКСД. Такъв закон е и ЗКНВП и по отношение на него са включени конкретни мерки, чиято цел е постигане на съответствие с разпоредбите на ЗОАРАКСД.

2. Прецизиране на уредбата и осигуряване на необходимите предпоставки за яснота и предвидимост на процедурите, уредени в ЗКНВП.

За целта са необходими промени и на разпоредби в частта от закона, различна от административната тежест и финансирането.

3. Уреждане на работещи механизми за предоставяне финансиране по програмите за психосоциална рехабилитация на лицата с вредна употреба или зависимост от наркотични вещества, включително и на лица под 18 г. и финансиране на дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

Понастоящем липсва разработен адекватен механизъм за финансиране на програми за психосоциална рехабилитация за лица, злоупотребяващи или зависими от наркотични вещества, поради което общините прилагат процедурите на Закона за обществени поръчки (ЗОП). Съгласно разпоредбите на ЗОП общините трябва да разпределят средствата на един изпълнител, което ограничава достъпа до финансиране на други програми. Целта на финансирането е да се достигне до максимален брой лица от различни програми, а не да достигне до една единствена програма, макар и все пак предвиденото финансиране да не може да обхване всички заинтересовани пациенти/зависими лица на територията на страната. Услугите и дейностите, които се предлагат в програмите за психосоциална рехабилитация, са скъпоструващи. Разработването на адекватен механизъм на финансиране ще улесни достъпа до този вид услуги на лица, зависими или злоупотребяващи с наркотични вещества, както и техните близки, които също са преки ползватели на програмите за психосоциална рехабилитация.

Освен за възрастни, важно е да се определят условията и редът за психосоциална рехабилитация и при лица под 18 години, като се създаде алгоритъм на действие, когато имаме непълнолетни лица с вредна употреба или зависимост.

Важен въпрос е и липсата на работещ механизъм за предоставяне финансиране от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности, на програмите за психосоциална рехабилитация на лицата с вредна употреба или зависимост от наркотични вещества, включително и на лица под 18 г. и за финансиране на дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Националната стратегия за борба с наркотиците.

Дейностите по намаляване на вредите от употребата на наркотици са почти преустановени поради липса на работещ механизъм за финансиране на дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

Създалата се ситуация поставя сериозни въпроси, свързани с бъдещето на националния отговор в областта на намаляване на търсенето на наркотици и мястото на гражданския сектор в него. Важно е да се предприемат действия, които да подобрят възможностите за устойчива държавна инвестиция в областта на намаляване на вредите от употребата на наркотици чрез механизъм за устойчиво финансиране, разписан в ЗКНВП.

4. Не на последно място, настоящата оценка е израз на общите усилия за подобряването на процесите по извършване на оценка на въздействието, планиране и изработване на нормативни актове в рамките на изпълнителната власт и е в изпълнение на Решение № 436 на Министерския съвет от 2022 г. за одобряване на Списък със законопроекти, на които ще бъде извършена цялостна предварителна оценка на въздействието и със закони, на които ще бъде извършена последваща оценка на въздействието през 2022 г.

Според цитираното Решение Министерството на здравеопазването отговаря за извършването на цялостна предварителна оценка на въздействието на проект на ЗИД на ЗКНВП, като предложенията за нормативни промени, включени в законопроекта, ще бъдат разгледани и оценени в рамките на настоящата цялостна предварителна оценка на въздействието.

Предварителна информация относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗИД на ЗКНВП):

Проектът на ЗИД на ЗКНВП е одобрен с РМС № 9 от 11 януари 2021г. като част от пакет законопроекти, чиято цел е да приведе в изпълнение приетите с Решение № 704 на Министерския

съвет от 2018 г. мерки за трансформация на модела на административно обслужване в България. Законопроектът е разгледан и приет на първо гласуване от Народното събрание на 12.02.2021 г.

Проектът е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като направените целесъобразни бележки са отразени и е обявен за публично обсъждане на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на здравеопазването за срок от 30 дни.

Оценяваният проект на ЗИД на ЗКНВП е с частични редакционни промени спрямо цитирания законопроект, който е преминал нормативните процедури по съгласуване и внасяне в 44-то Народно събрание (сигнатура [№ 102-01-4/11.01.2021г.](#)). Изцяло нова е частта относно финансирането, като това обстоятелство е взето предвид при планирането и извършването на настоящата цялостна предварителна оценка на въздействието и при определяне на подхода за провеждане на консултациите със заинтересованите страни.

Цялостната предварителна оценка на въздействието на проект на ЗИД на ЗКНВП е изготвена от междуетатовна работна група, включваща представители на Министерството на здравеопазването (МЗ), Националния център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА), Министерството на икономиката и индустрията (МИИ), Министерството на земеделието (МЗМ), Агенция „Митници“ (АМ).

А. Описание на въпросите за решаване:

I. Въпроси за решаване, свързани с подобряване на административното обслужване и намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса, в изпълнение на Решение № 704 от 2018 г. на Министерския съвет за приемане на мерки за трансформация на модела за административно обслужване:

Мерките, включени в Приложение № 1 от Решение № 704 от 2018 г. за постигане на съответствие на ЗКНВП със ЗОАРАКСД, са:

Мярка № 40. 251 Промяна на разрешение за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди и услуги 1333 и 1780. *Да се измени ЗКНВП, като бъдат посочени особените правила в производството по издаване и подновяване на разрешението.*

Мярка № 74. 709 Вписване на промени в обстоятелствата в издадени лицензии за дейности с прекурсори и услуги 1126, 1595, 2281, 2320 и 2347. *Да се извърши оценка на необходимостта от приемане на национален нормативен акт, предвид прякото приложение на регламентите, като ако е необходимо такова изискванията, за започването и осъществяването на дейности с прекурсори от I-категория на приложение I на Регламент (ЕО) 273/2005, както особените правила по издаване, спиране и прекратяване на дейността, да се уредят в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, съгласно изискванията на ЗОАРАКСД.*

Мярка № 125. 1572 Регистрация и издаване на разрешение за семеипроизводство и отглеждане на растения от рода на конопа/канабиса. *В ЗКНВП да бъдат регламентирани изчерпателно изискванията, при които може да бъде издадено разрешението и основанията за отказ, както и особените правила в производството по издаване, спиране, прекратяване и отнемане на разрешението.*

Мярка № 140. 1863 Издаване на разрешение за производство, придобиване, внос, износ, съхраняване, прилагане и използване на ограничени количества наркотични вещества и техните препарати. *Да се извърши промяна в чл. 73 от ЗКНВП като бъдат посочени особените правила в производството по издаване на разрешението.*

Мярка № 153. 2240 Издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за разрешаване за употреба и услуга 2250, 2271 и 2341 на МЗ. *Да се извърши промяна в чл. 47 от ЗКНВП, като бъдат посочени особените правила в производството по издаване на разрешителното и отказ.*

Мярка № 161. 2342 Издаване на заповед за унищожаване на законно произведени, придобити и съхранявани наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества станали негодни за употреба. **Режимът да се уреди със закон.**

С оглед на горното и като се има предвид спецификата на разглежданите обществени отношения в контекста на изпълняваните политики, за целите на настоящата оценка при дефинирането на **проблемите и въпросите за решаване** водещо е обстоятелството, че констатираните несъответствия на ЗКНВП с изискванията на ЗОАРАКСД са част от причините за съществуващ общ проблем. Проблемът е свързан с отклонения от стандартите за качество в работата на администрацията.

С цитираното Решение № 704 от 2018 г. в Приложение № 1 към него са набелязани конкретни мерки по отношение на ЗКНВП, чието изпълнение би следвало да допринесе за усъвършенстване на уредбата, а от там и за подобряване на качеството на процесите по осъществяване на административно обслужване чрез осигуряване на максимална яснота и единство на уредбата. Във връзка с това на оценка е необходимо да бъдат подложени съответните мерки. В случая – 2 групи от мерки от Приложение № 1, за които са определени като отговорни различни ведомства (МЗ и МИИ), свързани с промени в ЗКНВП. Поради тази причина за целите на оценката тези групи мерки се разглеждат като **Въпроси за решаване – група 1 и Въпроси за решаване - група 2**, във връзка с изпълнението на Решение № 704 от 2018 г. и като част от усилията за подобряване на качеството на административното обслужване. Мерките са групирани според отговорното за изпълнението им министерство. **Въпроси за решаване – група 1 включва мерките с отговорно министерство МЗ, а Въпроси за решаване – група 2 – са мерките, възложени на МИИ.** По отношение на Мярка № 125, която е от компетентността на МЗм е уточнено, че няма да бъде обект на настоящата оценка на въздействието.

- **Въпроси за решаване – група 1 - Изпълнение на мярка/мерки съгласно Приложение № 1 към Решение № 704 на Министерския съвет от 2018 г. за приемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване – от компетентността на МЗ**

Съдържание: Необходимо е да се направят съответните законови промени в ЗКНВП, възложени на МЗ, наричани накратко Въпроси за решаване – група 1 - от компетентността на МЗ.

Същност: Както беше посочено, констатирано е несъответствие на ЗКНВП с общите изисквания на ЗОАРАКСД, а именно, че част от режимите по предоставяне на административни услуги са разписани в подзаконови нормативни актове без ясно посочване на изискванията за извършване на отделните услуги, сроковете, процедурите и необходимите документи.

Разрешителните режими, въведени със закона, са регламентирани в подзаконови нормативни актове, поради което е налице несъответствие с изискванията на ЗОАРАКСД. Така законът не установява особени правила, не определя срок за отстраняване на нередовности и не изключва приложимостта на института за мълчаливо съгласие при режимите по издаване на разрешение за производство, придобиване, внос, износ, съхраняване, прилагане и използване на ограничени количества наркотични вещества и техните препарати; издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества; издаване на заповед за унищожаване на законно произведени, придобити и съхранявани наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, станали негодни за употреба; издаване на разрешение за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

В рамките на анализа попадат следните засегнати режими и административни услуги, свързани с тях:

1. Разрешения за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди:

№ 251 Промяна на разрешение за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди и услуги

№1333 Подновяване на разрешение за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

№1780 Издаване на разрешение за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

Към момента тези услуги са уредени в чл 87, ал. 1 от ЗКНВП и чл. 8, ал. 2 от Наредба № 2 от 20.06.2012 г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

2. №1863 Издаване на разрешение за производство, придобиване, внос, износ, съхраняване, прилагане и използване на ограничени количества наркотични вещества и техните препарати.

Към момента тази услуга е уредена в чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП и чл. 4 от Наредбата за условията и реда за разрешаване на дейностите по чл. 73, ал. 1 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

3. Услуги по издаване на разрешителни за внос и износ:

№2240 Издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за разрешаване за употреба.

№2250 Издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за хуманитарна помощ.

№2271 Издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества и техните препарати.

№2341 Издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за клинично изпитване.

Към момента тези услуги са уредени в чл. 47. ал. 1 от ЗКНВП.

4. № 2342 Издаване на заповед за унищожаване на законно произведени, придобити и съхранявани наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества станали негодни за употреба.

Към момента тази услуга е регламентирана в чл. 97 от ЗКНВП.

• **Въпроси за решаване – група 2 - Изпълнение на мярка/мерки съгласно Приложение № 1 към Решение № 704 на Министерския съвет от 2018 г. за приемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване – от компетентността на МИИ:**

Съдържание: Необходимо е да се направят съответните законови промени в ЗКНВП, възложени на МИИ, наричани накратко ***Въпроси за решаване – група 2 - от компетентността на МИИ.***

Същност: Изпълнение на мярка 74: „709 Вписване на промени в обстоятелствата в издадени лицензии за дейности с прекурсори и услуги 1126, 1595, 2281, 2320 и 2347“ от Приложение 1 на Решение № 704 от 5 октомври 2018 г. на Министерския съвет за приемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване с цел привеждането му в съответствие с изискванията на ЗОАРАКСД, възложена на МИИ.

II. В рамките на анализа на приложението на уредбата в контекста на общия стремеж за подобряване на качеството на административното обслужване и работата на администрацията, както и с оглед на стремежа за подобряване на общото качество и ефективност на разглежданите процеси, е направен преглед на практиката в МЗ и в Агенция „Митници“ по прилагане на ЗКНВП, във основа на който е обособена допълнителна група въпроси за уреждане. Тези въпроси изцяло засягат констатирани недостатъци в уредбата, които от своя страна водят до конкретни практически затруднения в практиката по прилагане на закона. Отстраняването им чрез нормативна намеса се очаква да допринесе за усъвършенстване на уредбата, а от там и до законосъобразност и предвидимост на процесите, уредени в ЗКНВП. Във връзка с това и предвид обстоятелството, че в настоящата оценка се разглеждат и оценяват конкретни мерки, свързани с промени в ЗКНВП (съгласно т. I), както и като мярка за ограничаване на честите промени в законодателството (в случая в ЗКНВП), е обособена допълнителна група от въпроси за решаване във връзка с прилагането на ЗКНВП:

Допълнителните въпроси за решаване във връзка с приложението на ЗКНВП за целите на настоящата оценка са включени в обща група – **Допълнителни въпроси за решаване във връзка с приложението на ЗКНВП – група 3.**

Както беше посочено, тези въпроси засягат изцяло конкретни разпоредби в ЗКНВП и по своята същност не могат да се обособят като отделни проблеми. Те са идентифицирани като

практически затруднения при прилагането на уредбата. Причината за възникването им е несъвършенство на уредбата, потвърдено в практиката на компетентните ведомства, което може да бъде отстранено само чрез съответните нормативни промени.

Идентифицираните несъвършенства в практиката на МЗ и на Агенция „Минтици“ са, както следва:

II.1. Министерство на здравеопазването:

Констатиран са затруднения при функционирането на Националния съвет по наркотичните вещества с оглед на нормативно установения състав на съвета. Във връзка с това е необходима промяна в състава на Националния съвет по наркотичните вещества за осъществяване на по-ефективна работа на съвета чрез включване на лица, на които контрола върху наркотичните вещества е в тясната отраслова компетентност.

2. Налице е несъответствие между отделни разпоредби на закона, регламентиращи транзита на наркотични вещества през територията на страната, а именно несъответствие на разпоредбите, разрешаващи транзита на наркотични вещества в случаите на притежаване на лицензия (чл. 7, ал. 1, чл. 16, ал. 1, чл. 32, чл. 32а, ал. 1, т. 12 и чл. 61, ал. 1), с разпоредбата на чл. 49 от закона, с която е въведена забрана за транзит през територията на страната на наркотични вещества от списъците по чл. 3, ал. 2 от ЗКНВП. Налице е и несъответствие на забраната по чл. 49 от ЗКНВП с приложимите конвенции на ООН в областта на наркотичните вещества.

3. От лицата, кандидатстващи за лицензия по чл. 32, ал. 1 от ЗКНВП, се изисква представянето на одобрен от главния архитект на съответната община архитектурен проект на сградите и помещенията, в които ще се извършват дейности с наркотични вещества, но същият не е необходим за установяване съответствието на фактическите условия с изискванията на закона към сградите и помещенията. Така, изискването създава затруднение за лицата, кандидатстващи за лицензия по чл. 32, ал. 1 от ЗКНВП.

4. Не е регламентиран видът правоотношение, в което следва да се намират отговорният магистър-фармацевт по чл. 34 от ЗКНВП и физическото/юридическото лице, получило лицензия по чл. 32, ал. 1 и чл. 33, ал. 1 от ЗКНВП. Функциите, с които е натоварен отговорният магистър-фармацевт, произтичащи от нормативната база, имат сравнително траен и продължителен характер, съдържат множество повтарящи се операции, поради което отговорните магистър-фармацевти по чл. 34 от ЗКНВП следва да бъдат в трудово правоотношение. Видът правоотношение, в което следва да се намират отговорният магистър-фармацевт по чл. 34 от ЗКНВП и физическото/юридическото лице, получило лицензия по чл. 32, ал. 1 и чл. 33, ал. 1 от ЗКНВП, следва да се уреди със закона.

5. Отпаднала е необходимостта от издаване на наредба на Министерския съвет с предмет определяне на реда за издаване на разрешение за снабдяването и съхраняването на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, в специалните складове на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и във военновременните запаси на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната.

Разпоредбата на чл. 55, ал. 2 от ЗКНВП въвежда изискването за приемане на наредба на Министерския съвет, с предмет определяне на реда за издаване на разрешение за снабдяването и съхраняването на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, в специалните складове на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и във военновременните запаси на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната.

Съществуващата нормативна уредба е изчерпателна по отношение на специфичните дейности, осъществявани в държавните резерви и военновременните запаси, включително и тези, свързани със снабдяване, съхраняване и отчитане на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, поради което не следва да се създава ред за издаване на разрешение за снабдяването и съхраняването на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, в специалните складове на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и във военновременните запаси на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната.

Предвид текста на чл. 55, ал. 1 от ЗКНВП, съгласно който право да закупуват и съхраняват наркотични вещества от списъците по чл. 3, ал. 2, т. 2 и 3 от закона и да отпускат лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, имат само лицата, получили лицензия по чл. 32, ал. 1, чл. 33, ал. 1 и чл. 35, ал. 1 от ЗКНВП, е необходимо в закона да се посочи, че снабдяването и съхраняването на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, в специалните складове на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и във военновременните запаси на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната се осъществява по реда на Закона за държавните резерви и военновременните запаси и подзаконовите нормативните актове към него, без да е необходимо същите да получават лицензия или разрешение за осъществяване на тези дейности по реда на ЗКНВП.

6. Липсва законова делегация за определяне на реда за снабдяване с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за нуждите на плавателни съдове, вписани в регистъра на корабите на Република България, и въздухоплавателни средства, вписани в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства на Република България, което налага промяна в текста на чл. 57 от ЗКНВП.

Съгласно действащия чл. 57 от ЗКНВП плавателни съдове, вписани в регистъра на корабите на Република България, и въздухоплавателни средства, вписани в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства на Република България, могат да съхраняват минимални количества лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за оказване на първа помощ при спешни случаи при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването. На основание чл. 57 от ЗКНВП е издадена Наредба № 41 от 2004 г. за съхраняване на минимални количества наркотични вещества за оказване на първа помощ при спешни случаи на борда на кораби и въздухоплавателни средства. В обхвата на наредбата е регламентиран само редът за съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества. Необходимо е да се определи и редът за снабдяване с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, за нуждите на плавателни съдове, вписани в регистъра на корабите на Република България, и въздухоплавателни средства, вписани в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства на Република България, което налага промяна в текста на чл. 57 от ЗКНВП.

7. Налице са редица случаи на реклама на наркотични вещества и растения, които остават извън приложното поле на забраната по чл. 70 от ЗКНВП, тъй като забраната обхваща само хипотезите на реклама пред обществеността. Обхващането в приложното поле на забраната по чл. 70 от ЗКНВП и на случаите на реклама на наркотични вещества и растения, които не са осъществени пред обществеността, налага прецизирането на текста в закона.

8. В административнонаказателните разпоредби на закона липсва такава за случаите на нарушаване на условията и реда, при които е издадено разрешение за дейности по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП, което не дава възможност за ангажиране на административнонаказателна отговорност при нарушаване на изискванията на закона по отношение на дейностите по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП.

МЗ и неговите срутури са ангажирани с прилагане на описаната уредба и в хода на приложението ѝ са констатирани изброените недостатъци.

II.2. Агенция „Митници“:

1. Дългосрочно съхранение на големи количества наркотични вещества в качеството им на вещественни доказателства.

Въпросът е възникнал още със създаването на ЗКНВП. Задържаните наркотици се съхраняваха изцяло до приключване на наказателните производства. Само за 3-4 години складовите помещения бяха запълнени с големи количества наркотици, за които наказателните производства се бавеха или биваха спирани.

През май 2006 г. бяха въведени „представителните проби“ и наличните наркотици – вещественни доказателства по наказателни производства бяха редуцирани. Останаха за съхранение само представителните проби и наркотиците с маса под 1 кг.

Очакванията за намаляване на случаите, свързани с незаконно разпространение на наркотични вещества, не се оправдаха. Нещо повече, с всяка изминала година веществените доказателства, съдържащи наркотици, увеличаваха бройката и количествата си – над 28000 броя

и над 1700 кг. Съхраняването на значими количества за дълъг период продължи поради големия брой случаи.

Особено опасно се оказва съхранението на наркотици и прекурсори от незаконни лаборатории. В едни и същи опаковки са поставяни вещества като ацетон, толуол, сярна и солна киселина в количества от порядъка на 100-900 мл. Съчетанието на тези химикали в такива количества е особено опасно от противопожарна гледна точка. Освен това летливите и агресивни течности компрометират съхраняваните други веществени доказателства

Допълнителен риск е определянето на червения фосфор като прекурсор, съответно съхраняването му като веществено доказателство. Елементът е особено пирогенен и увеличава риска при съхранение.

На практика капацитетът за съхранение на подобни количества вече е изчерпан, а увеличаването му решава проблема за кратък период.

Това са основните причини за предприемане на законови промени по намаляване на масовата граница за отделяне на представителни проби от 1 кг на 100г.

2. Изразходване на излишни средства и време за изготвяне на физикохимични експертизи за малки количества наркотични вещества, за които наказателното производство се прекратява или се отказва наказателно производство.

В много случаи, при задържане на малки количества наркотични вещества от порядъка на милиграми, наказателно производство не се образува, а наркотикът се изпраща в Централното митническо управление за унищожаване. Съгласно чл. 91, ал. 1 на ЗКНВП, тази процедура изисква наличието на физикохимична експертиза, каквато в повечето случаи не се изготвя при прекратяване на наказателното производство или отказ. Така наркотиците не могат да бъдат предадени и унищожени надлежно.

С промяна на чл. 91 ще бъде дадена възможност приемането за унищожаване на наркотиците да се извършва с експертна справка, която се изготвя преди образуване на наказателното производство. Така органите на досъдебното производство няма да бъдат затруднявани допълнително, а лабораториите на МВР и АМ няма да извършват излишни допълнителни експертизи.

3. Регулиране на дейности, които не са обхванати от закона до момента, унифицира се реда за съхраняване и унищожаване на наркотичните вещества, растенията и прекурсорите.

Периодично се налага унищожаване на наркотични вещества, които не са обект на наказателни производства, а са придобити по оперативни способи. Случаите са редки и до момента е процедирано, използвайки принципа, въведен с чл. 64, ал. 2 от ЗНА.

Основните заинтересовани страни и органи с ангажменти са Министерство на вътрешните работи и Агенция „Митници“.

Описаните въпроси за решаване от група 3 също са включени в първоначалния проект на ЗИД на ЗКНВП.

Б. Описание на дефинираните проблеми:

В рамките на анализа на приложението на ЗКНВП по отношение на съответствието му с актуалното състояние на процесите в областта на достъпа до финансиране по различни програми е констатирано, че липсват и е необходимо да се изготвят **работещи механизми за предоставяне финансиране на програмите за психосоциална рехабилитация на лицата с вредна употреба или зависимост от наркотични вещества, включително и на лица под 18 г. и за финансиране на дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.**

В хода на анализа са констатирани 2 конкретни проблема в техните различни проявления:

Проблем 1:

Липса на разработени механизми за предоставяне на финансови средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности към програмите за психосоциална рехабилитация и на условия и ред за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация при лица под 18 години, който се изразява в:

1. ***Затруднен достъп до предоставяните финансови средства към програмите за психосоциална рехабилитация, включително за непълнолетни лица, както и необходимост***

от уреждане на условията и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация при лица под 18 годишна възраст.

Основната причина за възникването на подобен проблем е липсата на нормативно разработен механизъм за предоставяне на финансови средства чрез делегирани от държавата дейности към програмите за психосоциална рехабилитация, включително и механизъм на финансиране за непълнолетни лица, което е и в изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците.

Поради липса на разработен нормативен механизъм за разпределяне на средствата за психосоциална рехабилитация като делегирани от държавата дейности, общините прилагат изискванията на ЗОП, за да се разпределят средствата към програми за психосоциална рехабилитация от резидентен и нерезидентен тип. С приложението на ЗОП не може да се осигури достъп на средствата до всички заинтересовани лица, като се обхванат максимален брой програми за психосоциална рехабилитация и техните потребители. Освен това за програмите е изключително трудно да покрият критериите за кандидатстване по процедурата или да заплатят гаранция за участие.

2. Затруднено предоставяне на пълния набор от дейности и услуги на потребителите в програмата.

Затруднението произтича от това, че услугите, вписани в РМС за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели, функция „Здравеопазване“ - Допълващ стандарт за психосоциална рехабилитация, са с включен данък добавена стойност (ДДС). Възниква необходимостта да бъдат освободени от ДДС, защото с начисляването му върху сумите, предвидени за издръжка на 1 лице на годишна база в програма за психосоциална рехабилитация, размерът на средствата за издръжка на лицето в програмата значително намалява. Това затруднява предоставянето на пълния набор от дейности и услуги на потребителя в програмата. Трябва да се вземе предвид, че услугите, предоставяни от програмите за психосоциална рехабилитация, са скъпоструващи и това значително затруднява достъпа до тях.

Също така, в наредбата към чл. 89 на ЗКНВП не само трябва да се разпише механизъм на финансиране на програмите за психосоциална рехабилитация, но и да се уредят условията и реда за психосоциална рехабилитация на лица под 18 г., съобразно спецификите на целевата група и възрастовите особености на децата и юношите.

3. Липсва интерес за разкриване на програми за лица под 18-годишна възраст поради редица причини (трудности при намиране на специалисти за работа с тази целева група, изискване за по-голям екип, което неминуемо повишава разходите за човешки ресурс, ограничени възможности за осигуряване на образователния процес при децата, повече административни тежесты и отговорности).

В обобщение, в сега действащия ЗКНВП не фигурира разпоредба, която да определя източника на финансиране и механизма за управление на средствата. Липсата на нормативно признат механизъм, по който общините могат да се разпореждат с публичните средства, води до необходимостта общините да прилагат процедурите по ЗОП съобразно разпределената към съответната община суми. Прилагането на ЗОП поражда сериозна административната тежест за програмите, които кандидатстват, а също и забавя навременното усвояване на средствата, които са предвидени за психосоциална рехабилитация на лица, злоупотребяващи с или зависими от наркотични вещества. Проблем за общините се оказва и неактуалността на подзаконовия акт по чл. 89 от ЗКНВП - Наредба № 8 от 07. 09. 2011 г. на МЗ и МТСП за условията и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества. Освен това, услугите, вписани в Стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели, функция „Здравеопазване“ - Допълващ стандарт за психосоциална рехабилитация, не са освободени от ДДС (за разлика от социалните и здравни услуги), което значително намалява средствата по държавния стандарт, съответно ресурсната обезпеченост, необходима за предоставяне на услугата.

Не е възможно описаният проблем и неговите проявления да бъдат решени в рамките на сега действащото законодателство.

Необходимо е да се разработи нормативно признат механизъм, по който общините да се разпореждат с публичните средства, предназначени за финансиране на дейностите в програми за психосоциална рехабилитация за лица, злоупотребяващи с или зависими от наркотични вещества, който да се отрази в ЗКНВП, респективно в съответния подзаконов акт по чл. 89 от ЗКНВП – Наредба № 8 от 07.09.2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества.

Услугите, вписани в Стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели, функция „Здравеопазване“ - Допълващ стандарт за психосоциална рехабилитация, е необходимо да бъдат освободени от ДДС (данък добавена стойност).

С промените на ЗКНВП, чрез изменение и допълнение на член 89 и създаване на чл. 89а, 89б, и 89в, ще се уреди нормативно кой и при какви условия може да кандидатства за финансиране по делегирани от държавата дейности по функция „Здравеопазване“ - Допълващ стандарт за психосоциална рехабилитация. Създаденият механизъм ще даде рамка на действие за предоставяне на средствата към програми за психосоциална рехабилитация, включително и за програмите, работещи с непълнолетни лица.

Извън финансирането, в наредбата се предвижда да се уредят и условията и редът за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на лица под 18 години, които злоупотребяват или са зависими от наркотични вещества.

Проблем 2:

Липса на работещ механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Националната стратегия за борба с наркотиците.

Програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества осъществяват дейността си съгласно Наредба № 7 от 2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, издадена от министъра на здравеопазването.

Дейностите по намаляване на вредите от употребата на наркотици, Стратегическа цел 1. Ограничаване на търсенето на наркотици от Националната стратегия за борба с наркотиците 2020-2024 г., са почти преустановени поради липса на работещ механизъм за финансиране на дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

Създалата се ситуация поставя сериозни въпроси, свързани с бъдещето на националния отговор в областта на намаляване на търсенето на наркотици и мястото на гражданския сектор в него. Важно е да се предприемат действия, които да подобрят възможностите за устойчива държавна инвестиция в областта на намаляване на вредите от употребата на наркотици и грижите за превенция и контрол на ХИВ и туберкулоза сред употребяващите наркотици.

Съществуващата в момента обща уредба за разходване на публични средства чрез възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП е неприложима към специфичните дейности за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества. Тя създава трудности при прилагане на процедурите, както за възложителя МЗ в областта на превенция и контрол на ХИВ и СПИ сред интравенозно употребяващи наркотици, така и за неправителствените организации, като най-релевантен изпълнител на тези дейности.

По-целесъобразно е да се инициира разработването и регламентирането на изцяло нова процедура, която да отговори адекватно на спецификата на този вид дейности и нуждите на групите, които обслужват. Налице е фундаментална необходимост от осигуряване на работеща и приложима законодателна основа за насърчаване на услугите в областта на намаляване на вредите от наркотици, както и потребността от включване на неправителствените организации и други юридически лица в тяхното изпълнение.

Не е възможно описаният проблем и неговите проявления да бъдат решени в рамките на сега действащото законодателство.

За да бъде разрешен Проблем 2, следва да бъдат предприети следните конкретни мерки:

Разработване на нов модел за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите, който да гарантира качество, развитие и непрекъснатост на услугите.

Стартиране на процес по разработване на законова рамка за финансиране на дейностите в областта на намаляване на вредите от употребата на наркотици.

Обобщение:

За целите на настоящата оценка на въздействието са дефинирани, разгледани и оценени 3 групи въпроси за решаване и 2 проблема, както следва:

1. Въпроси за решаване – група 1 (която включва мерките с отговорно министерство МЗ).

2. Въпроси за решаване – група 2 – (която включва мерките, възложени на МИИ).

3. Допълнителни въпроси за решаване по приложението на ЗКНВП.

4. Проблем 1: Липса на разработени механизми за предоставяне на финансови средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности, към програмите за психосоциална рехабилитация и на условия и ред за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация при лица под 18 години в неговите различни проявления.

5. Проблем 2: Липса на работещ механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Националната стратегия за борба с наркотиците в неговите различни проявления.

Въпросите за решаване от **група 1** и **група 2** относно мерките от Приложение № 1 на Решение № 704 от 2018 г., както и допълнителните въпроси от **група 3**, са част от първоначалния проект на ЗИД на ЗКНВП, обект на настоящата оценка.

Проблем 1 и Проблем 2 са нови проблеми, които също са включени в обхвата на настоящата оценка, тъй като тяхната същност и възможни варианти за решение са свързани с промени в ЗКНВП.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, които произтичат от нормативни актове от по-висока степен или от такива от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

1.2. Цели:

За определяне на реални, измерими, общи цели е приложен следният подход:

I. По отношение на всяка група въпроси за решаване, **група 1**, **група 2** и **група 3** е зададен въпрос **Какво е бъдещото състояние, към което се стремим?**

Общият отговор е:

Подобряване на качеството на административното обслужване, намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса и гарантиране на яснота, прозрачност и законосъобразност на процесите, попадащи в обхвата на уредбата на ЗКНВП.

Това е и **общата цел** на оценявана намеса по отношение на въпросите за решаване от група 1, група 2 и група 3.

Тази обща цел ще бъде постигната чрез:

1. Извършване на необходимите нормативни промени съгласно описаното по отношение на групите въпроси за решаване, а именно - **Въпроси за решаване – група 1 (която включва**

мерките с отговорно министерство МЗ) и Въпроси за решаване – група 2 – (която включва мерките, възложени на МИИ) и на групата - Допълнителни въпроси за решаване във връзка с приложението на ЗКНВП – група 3.

А) По отношение на Въпроси за решаване – група 1 (която включва мерките с отговорно министерство МЗ) самостоятелни, отделни специфични цели не се поставят, тъй като предложената нормативна промяна е изцяло подчинена на формулираната обща цел и не изисква специфични подцели, които да доведат до постигането ѝ.

Б) По отношение на Въпроси за решаване – група 2 (която включва мерките, възложени на МИИ), са формулирани и самостоятелни цели, реализирането на които ще доведе до постигане на формулираната обща цел. Тези цели са:

Конкретна цел: Хармонизирано наблюдение на търговията с прекурсори на наркотични вещества и избягването на тяхното отклонение към незаконно производство на синтетични наркотични и психотропни вещества чрез:

Оперативна цел 1: Създаване на изрична, ясна и точна регламентация в един национален нормативен акт, чрез транспониране на нормите, произтичащи от международната правна рамка и правото на ЕС в областта на контрол на прекурсорите на наркотични вещества, с който ще бъде преодоляно предложението за разпокъсване на нормативната уредба и ще се създадат допълнителни гаранции за подобряване прилагането на правото на ЕС и съответно на българското законодателство в тази област.

Установяването на правната регламентация в един национален нормативен акт е необходимо условие за осигуряването на качествено и ефективно административно регулиране върху операторите с прекурсори на наркотични вещества за изпълнение на основната цел на законодателството в тази област, а именно недопускането химически вещества, представляващи прекурсори на наркотични вещества, предназначени за легални цели, да бъдат отклонени за криминални цели за производство на наркотици.

Оперативна цел 2: Повишаване на информираността, познаването на правната рамка, високата осведоменост, добросъвестността и бдителността на операторите с прекурсори на наркотични вещества като ключови в борбата с нелегалното производство на наркотични вещества.

Оперативна цел 3: Осигуряване на кохерентност и конвергентност между мерките, произтичащи от политиката на ЕС и проекта на ЗИД на ЗКНВП.

Кохерентност - Считано от присъединяването на Република България към ЕС, дейността по административно регулиране и контрол в областта на контрол на прекурсори на наркотични вещества се извършва съгласно правилата, произтичащи от европейското специализирано законодателство, като същото е надлежно транспонирано в националното специализирано законодателство в тази област, а именно ЗКНВП, в който са установени общите правила, а в нарочна Наредба по чл. 18 от същия Закон - редът и условията за тяхното изпълнение. В тази връзка направеното предложение за уреждане на *Изискванията, необходими за започването и осъществяването на дейности с прекурсори от I-категория на приложение I на Регламент (ЕО) 273/2005, както особените правила по издаване, спиране и прекратяване на дейността със закон*, е неприемливо. От една страна, защото с чл. 18 на ЗКНВП е изпълнено изискването на ЗОАРАКСД лицензионният режим да е установен със закон и от друга защото законът изрично предвижда делегацията, условията, редът и начинът за извършване на тези дейности да се определят в Наредба, издадена по смисъла на същия закон.

Конвергентност - Всички дейности по осъществяване на административен контрол върху производството и търговията с прекурсори на наркотични вещества са уредени в Наредба № 1 от 18.04.2008 г. за контрол на прекурсорите на наркотични вещества, където ясно и недвусмислено са установени правилата и процедурите по издаване, спиране и прекратяване на лицензиите за дейности с прекурсори на наркотични вещества. С други думи, изпълнението на направеното предложение, освен че няма да доведе до опростяване и съответствие със ЗОАРАКСД, би накърнило целостта и логичната последователност на действащото до момента национално законодателство в областта на прекурсорите.

В) Целите на намесата във връзка с групата Допълнителни въпроси за решаване по приложението на ЗКНВП – **група 3**, са свързани с подобряване на общата уредба и осигуряването на нейната яснота и ефективното ѝ прилагане.

Цели на нормативната промяна по Въпросите за уреждане в ЗКНВП на МЗ:

1. Промяна в състава на Националния съвет по наркотичните вещества за осъществяване на по-ефективна работа на съвета. В състава на съвета като заместник-председател се включва ресорен заместник-министър на здравеопазването вместо заместник-министър на правосъдието, тъй като в неговия ресор е включена дейността на националния съвет и на общинските съвети по наркотичните вещества. Като заместник-председател на националния съвет се включва заместник-министър на вътрешните работи вместо главния секретар на Министерство на вътрешните работи, във връзка с неговите компетенции в областта на наркотичните вещества.

2. Постигане на пълно съответствие между отделни разпоредби на закона, регламентиращи транзита на наркотични вещества през територията на страната. Разпоредбата на чл. 49 от ЗКНВП, с която е въведена забрана за транзит през територията на страната на наркотични вещества от списъците по чл. 3, ал. 2 от същия закон, се прецизира и синхронизира с Единната конвенция по упойващите вещества от 1961 г. и Конвенцията за психотропните вещества от 1971 г., съгласно които транзитът е забранен с изключение на случаите, в които има издадено разрешително за износ от компетентните органи на държавата износител.

3. Отпадане на изискването за представяне на одобрен от главния архитект на съответната община архитектурен проект на сградите и помещенията, в които ще се извършват дейности с наркотични вещества. Целта е оптимизиране на регулаторния режим и намаляване на административната тежест за бизнеса.

4. Регламентиране на вида правоотношение, в което следва да се намират отговорният магистър-фармацевт по чл. 34 от ЗКНВП и физическото/юридическото лице, получило лицензия по чл. 32, ал. 1 и чл. 33, ал. 1 от ЗКНВП, за постигане на яснота в разпоредбите и преодоляване на възможностите за различия в тълкуването. По този начин ще се гарантира и спазването на предвидените в закона функции и отговорности, вменени на магистър-фармацевта по чл. 34 от ЗКНВП.

5. Отпадане на правното основание за приемане на наредба на Министерския съвет, с предмет определяне на реда за издаване на разрешение за снабдяването и съхраняването на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, в специалните складове на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и във военновременните запаси на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната (с промяна в чл. 55, ал. 2 от ЗКНВП), с което ще се избегне ненужното дублиране в регламентацията на съответните обществени отношения.

6. Определяне на реда за снабдяване с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за нуждите на плавателни съдове, вписани в регистъра на корабите на Република България, и въздухоплавателни средства, вписани в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства на Република България, което налага промяна в текста на чл. 57 от ЗКНВП. С промяната на чл. 57 от ЗКНВП се цели да се разшири обхватът на цитираната норма, включващ и реда за снабдяване и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за оказване на първа помощ при спешни случаи на борда на кораби и въздухоплавателни средства.

7. Прецизирането на текста на чл. 70 от ЗКНВП цели обхващането в приложното поле на забраната на всички случаи на реклама на наркотични вещества и растения.

8. Оптимизиране на контролните дейности за спазване на законовите изисквания за работа с наркотични вещества чрез въвеждане на нова административнонаказателна разпоредба, с която се създава възможността за ангажиране на административнонаказателна отговорност при нарушаване на условията и реда, при които е издадено разрешение за дейности по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП.

Цели на нормативната промяна по Въпросите за уреждане на Агенция „Митници“:

По т. 1. Дългосрочно съхранение на големи количества наркотични вещества в качеството им на веществени доказателства.

Намаляване на масата на наркотиците, над която следва да се отделят представителни проби. Съвременните методи за изследване изискват използването на много малки количества наркотици и прекурсори (от порядъка на 10-50 мг за едно изследване). Така една представителна проба от порядъка на 10-20 г може да бъде изследвана допълнително стотици пъти.

По т. 2. Изразходване на излишни средства и време за изготвяне на физикохимични експертизи за малки количества наркотични вещества, за които се прекратява наказателно производство или се отказва наказателно производство.

Веществата, растенията и прекурсорите да се предават за съхранение само с експертна справка когато физикохимични експертизи няма да бъдат извършвани.

По т. 3. Регулиране на дейности, които не са обхванати от закона до момента, унифицира се редът за съхраняване и унищожаване на наркотичните вещества, растенията и прекурсорите.

Да се даде легална възможност за унищожаване на наркотичните вещества и прекурсори, придобити чрез оперативни способности по реда на Закона за специалните разузнавателни средства. Част от актовете по приключване на наказателните производства ще бъдат получавани по законовоопределена процедура в Агенция „Митници“.

II. По отношение на дефинираните проблеми – Проблем 1 (Липса на разработени механизми за предоставяне на финансови средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности към програмите за психосоциална рехабилитация и на условия и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация при лица под 18 години в неговите различни проявления (описани в раздел 1 от оценката)) и **Проблем 2** (Липса на работещ механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Националната стратегия за борба с наркотиците), представени в раздел 1 от настоящия доклад, също е зададен въпросът - **Какво е бъдещото състояние, към което се стремим?** И тук отговорът съвпада с дефинираната вече обща цел на нормативната намеса по отношение на въпросите за решаване от група 1, група 2 и група 3, а именно:

Подобряване на качеството на административното обслужване, намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса и гарантиране на яснота, прозрачност и законосъобразност на процесите, попадащи в обхвата на уредбата на ЗКНВП.

По отношение на Проблем 1 и Проблем 2 тази цел ще бъде постигната чрез реализирането на специфични цели, което следва да доведе до наличието на разработени нормативно адекватни механизми за предоставяне на финансови средства към програмите за психосоциална рехабилитация и към програми (дейности) за намаляване на вредите. Същевременно ще бъдат уредени и условията и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация при лица под 18 години.

Конкретна цел по Проблем 1 и Проблем № 2: Осигуряване на достъп до предоставяните финансови средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности с натурални и стойностни показатели към програмите за психосоциална рехабилитация, включително за непълнолетни лица и разработване на механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Националната стратегия за борба с наркотиците.

Постигането на тази цел ще е налице, когато се постигне 100-процентно усвояване на предвидените средства по програмите и по-голям брой клиенти/пациенти, успешно завършили програмите за психосоциална рехабилитация, които са получили достъп до лечение, финансирано със средства от държавния бюджет. Както и когато се разработи устойчив механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, като по този начин ще могат да се предоставят услуги в тази област на максимално голям брой лица, употребяващи наркотични вещества. Ще се достигне до труднодостъпни и маргинализирани рискови групи.

Оперативна цел 1 по Проблем 1: Да се улесни достъпа на лицата със зависимост и злоупотреба до лечение чрез програмите за психосоциална рехабилитация, вкл. и на непълнолетни лица

На годишна база през тези програми преминават около 700-800 лица (по данни от годишни отчети от последните 3 години). Участието в този тип програми обикновено е дългосрочно от около 9 месеца до над 1 година и изисква сериозен финансов ресурс като месечна такса за участие в този тип програми. Финансирането чрез делегирани от държавата дейности ще улесни достъпа на лица, злоупотребяващи или зависими от наркотични вещества до програми за психосоциална рехабилитация, като ще облекчи лицата и техните семейства по отношение на заплащането на месечната такса за участие и ще им осигури възможност за един оптимален престой. Така лицата ще постигнат по-трайни и по-ефективни резултати по отношение на справянето със зависимостта и зависимото поведение, и възможност за постигането на една дългосрочна ремисия. В рамките на 12-месечно финансиране лицата (пациентите) могат да преминат своя период на адаптация, личностова промяна и да работят за своята ресоциализация, така че да бъдат подготвени за адекватното им връщане в социума, където лицата могат да продължат образованието си, да си намерят подходяща работа, да си осигурят подходяща среда за живеене и да поддържат ремисия.

Оперативна Цел 2 по Проблем 1: Да се осигури устойчивост на програмите за психосоциална рехабилитация и да се подобри качеството на дейностите и услугите в програмите

Осигуреното финансиране на програми за психосоциална рехабилитация чрез общините ще обезпечи функционирането на програмата като ще осигури устойчивост на мултидисциплинарните екипи на програмата за прилагането на био-психо-социалния подход при лечение на лица, зависими от или злоупотребяващи с наркотични вещества. Осигуряването на медицински, психологически и социални дейности и услуги е от изключителна важност за покриването на широкия спектър от нужди, като комплексен проблем на зависимостта, което е доказано, че влияе положително при справянето със зависимостта и повишава ефективността от проведеното лечение, респективно от прилагането на психосоциалната рехабилитация. Извършването на периодичен външен мониторинг на програмите, както и прилагане на вътрешни процедури за оценка на качеството на предлаганите дейности и услуги от самите програми, ще са основателни индикатори за оценка на качеството на същите.

Оперативна Цел 3 по Проблем 1: Да се улесни достъпа на повече програми до финансови средства и да се намали административната тежест за общините и програмите за психосоциална рехабилитация

Произтичаща в момента от прилагането разпоредбите на ЗОП за използването на средствата по делегираните от държавата дейности, като се разпише конкретен механизъм на финансиране в подзаконовия документ към ЗИД на ЗКНВП. Механизмът на финансиране на програмите, който ще бъде разписан в подзаконовия акт като наредба, ще трябва да бъде съобразен със стандартите, вписани като делегирани от държавата дейности за нерезидентни програми и за резидентни програми за пълнолетни и непълнолетни лица; ще определи типа на възлагане или възможностите за възлагане – чрез договор за възлагане, на конкурсен принцип или друго; ще дефинира дали отпуснатото финансиране частично и/или цялостно ще покрива издръжката на едно лице (пациент) месечно, съответно да се предвиди задължителния минимум от дейности и услуги, който бенефициентът трябва да получи; ще дефинира възможностите за контрол и отчетност на програмите по финансирането.

Оперативна Цел 4 по Проблем 1: Да се регламентират условията и реда за осъществяването на програми за психосоциална рехабилитация за лица под 18 години и да се актуализира подзаконовия акт по чл. 89 от ЗКНВП

Оперативна Цел 5 по Проблем 1: Услугите, вписани в Стандартите за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели, функция „Здравеопазване“ - Допълващ стандарт за психосоциална рехабилитация да бъдат освободени от ДДС

Специфична цел по Проблем 2: Разработване на механизъм за централизирано държавно финансиране на дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в

изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Националната стратегия за борба с наркотиците.

Постигането на тази цел ще е налице, когато се постигне 100-процентно усвояване на предвидените средства по програмите.

Други измерители за реализиране на целите по Проблем 2, са свързани с:

- Намаляване на разпространението на кръвнопреносими и инфекциозни заболявания;
- Намаляване на криминалните прояви на употребяващите психоактивни вещества;
- Увеличаване на броя пациенти, които са потърсили лечение.
- Намаляване на разпространението на сексуално предавани и други кръвнопреносими инфекции, включително ХИВ и вирусен хепатит;
- Намаляване на смъртните случаи от предозиране и други ранни смъртни случаи сред хората, които употребяват наркотични вещества;
- Подобряване на физическото здраве на употребяващите наркотични вещества;
- Намаляване на разпространението на инфекциозни заболявания;
- Намаляване на стигмата;
- Увеличаване на насочванията към програми за подкрепа, здравни и социални услуги (включително услуги за лечение на зависимости).

Забележка: изброените показатели ще се измерват в процентно съотношение спрямо сегашните стойности (по-подробно представени в раздел 1-в описанието на Проблем 1 и Проблем 2)

В обобщение, като обща цел на предложените промени в нормативната уредба е определена:

Подобряване на качеството на административното обслужване, намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса и гарантиране на яснота, прозрачност и законосъобразност на процесите, попадащи в обхвата на уредбата на ЗКНВП.

Постигането на целта се предвижда да се реализира чрез изпълнението на дефинираните конкретни и оперативни цели и мерки (нормативни и организационни) в зависимост от характера на намесата и от заложените индикатори.

Времево постигането на общата цел и на съответните конкретни и оперативни цели е обвързано с приемането и влизането в сила на предложения ЗИД на ЗКНВП.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

1.3. Варианти за действие: Вариантите на действие се разглеждат в съответствие с обособените групи въпроси за решаване – Въпроси за решаване – **група 1**, Въпроси за решаване – **група 2**, Допълнителни въпроси за решаване във връзка с приложението на ЗКНВП – **група 3** и за **Проблем 1** и **Проблем 2**.

1.3.1. I. Въпроси за решаване – група 1 от компетентността на МЗ във връзка с мерките по Решение № 704 приложение 1 от компетентността на МЗ):

I.1. Вариант 1 „Без действие“ по отношение на Въпроси за решаване – група 1 от компетентността на МЗ):

Като вариант за действие вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия от страна на държавата, да се даде възможност за саморегулиране на процесите и натрупване на добри практики.

Констатирано е несъответствие на ЗКНВП с общите изисквания на ЗОАРАКСД, а именно, че част от режимите по предоставяне на административни услуги са разписани в подзаконови нормативни актове без ясно посочване на изискванията за извършване на отделните услуги, сроковете, процедурите и необходимите документи.

При този вариант разрешителните режими, въведени със закона, ще останат регламентирани в подзаконови нормативни актове, поради което е налице несъответствие с изискванията на ЗОАРАКСД. Законът няма да установява правилата, сроковете и процедурите при режимите по издаване на разрешение за производство, придобиване, внос, износ,

съхраняване, прилагане и използване на ограничени количества наркотични вещества и техните препарати; издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества; издаване на заповед за унищожаване на законно произведени, придобити и съхранявани наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, станали негодни за употреба; издаване на разрешение за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

1.2. Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“ (по отношение на Въпроси за решаване – група 1 от компетентността на МЗ):

При този вариант ЗКНВП ще се приведе в съответствие със ЗОАРАКСД. Отделните административни режими ще се уредят на ниво закон с ясно посочване на изискванията за извършване на отделните административни услуги, сроковете, процедурите и необходимите документи, а именно:

С промяната на чл. 47 и 48 от ЗКНВП и предложените нови чл. 48а – 48и се регламентират условията и редът за издаване на разрешителни за внос и износ на наркотични вещества, сроковете и необходимите документи, които към момента са определени с Наредба № 7 от 2001 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за внос и износ на наркотични вещества, издадена от министъра на здравеопазването.

Режимът по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП към момента е уреден на ниво подзаконов нормативен акт - Наредба за условията и реда за разрешаване на дейностите по чл. 73, ал. 1 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, приета с ПМС № 259 от 2016г. С предложениия проект на ЗИД на ЗКНВП се предвижда условията и редът за разрешаване на дейностите по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП с ограничени количества наркотични вещества за медицински, научни и лабораторни изследвания, и за образователни цели, отказът и отнемането на разрешения, да се регламентират в чл. 73б – 73и.

С предложените текстове на чл. 87 – 87з се определят правилата, сроковете и процедурите при издаване на разрешения за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди. Досегашният режим по чл. 87 от ЗКНВП е регламентиран в Наредба № 2 от 20.06.2012 г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

В действащата нормативна уредба условията и редът за унищожаване на законно произведени, придобити и съхранявани наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, станали негодни за употреба, са определени с Наредба № 3 от 2001 г. за унищожаване на законно произведени, придобити и съхранявани наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, станали негодни за употреба, издадена от министъра на здравеопазването. С чл. 97 – 97е от проекта на ЗИД на ЗКНВП се предвижда режимът да се уреди на ниво закон.

С оглед на спецификата на Въпросите за решаване – група 1 от компетентността на МЗ във връзка с мерките по Решение № 704, Приложение № 1 и обстоятелството, че те са част от предприетите вече конкретни мерки от страна на правителството, нерегулаторните варианти за намеса са неприложими, тъй като мерките от приложение 1 са свързани с конкретни нормативни промени. Поради тази причина Вариант 3 с ненормативни мерки не се разглежда.

1.3.2. II. Варианти за действие по Въпроси за решаване – група 2 от компетентността на МИИ, във връзка с мерките по Решение № 704 - Приложение 1 от компетентността на МИИ):

II.1. Вариант 1 „Без действие“ (по отношение на Въпроси за решаване – група 2 от компетентността на МИИ):

Вариантът „Без действие“ означава издаването на лиценз за дейности с прекурсори на наркотични вещества, класифицирани в първа категория на приложение I на Регламент (ЕО) 273/2004 да се извършва по реда на Наредбата по чл. 18 на ЗКНВП, а именно Наредба № 1 от 18.04.2008 г. за контрол на прекурсорите на наркотични вещества, където ясно и недвусмислено

са установени правилата и процедурите по издаване, спиране и прекратяване на лицензиите за дейности с прекурсори на наркотични вещества.

При този вариант ще се запази досегашното положение, при което е налице изпълнение изискванията на ЗОАРАКСД, а именно установяване на лицензионен режим в специален закон, в който са установени общите правила, а в нарочна Наредба по смисъла на същия Закон - редът и условията за тяхното изпълнение.

II.2. Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“ (по отношение на Въпроси за решаване – група 2 от компетентността на МИИ):

Ако се приеме ЗИД с включено изпълнението на мерките на МИИ:

Приемането на Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“ няма да доведе до опростяване на лицензионния режим, а би накърнило целостта и логичната последователност на действащото до момента национално законодателство в областта на прекурсорите.

С оглед на спецификата на Въпросите за решаване – група 2 от компетентността на МИИ във връзка с мерките по Решение № 704, приложение 1 и обстоятелството, че те са част от предприетите вече конкретни мерки от страна на правителството, нерегулаторните варианти за намеса са неприложими, тъй като мерките от приложение 1 са свързани с конкретни нормативни промени. Поради тази причина Вариант 3 с ненормативни мерки не се разглежда.

1.3.3. III. Допълнителни въпроси за решаване по приложението на ЗКНВП – това е групата на промените в ЗКНВП по предложение на МЗ и Агенция „Митници“:

Вариантите са разгледани общо за промените от компетентността на МЗ и на Агенция „Митници“:

III. 1. Вариант 1 „Без действие“:

Като вариант за действие вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия от страна на държавата, да се даде възможност за саморегулиране на процесите и натрупване на добри практики.

При този вариант ще се запази съществуващото актуално положение и несъвършенства в уредбата.

III.2.а. Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“ специално за предложенията на МЗ:

При този вариант ще се прецизира нормативната уредба и ще се осигурят необходимите предпоставки за яснота и предвидимост на процедурите, уредени в ЗКНВП.

III.2.б. Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“ специално за предложенията на Агенция „Митници“:

При този вариант ще се постигне:

1. намаляване на масата на наркотиците, над която следва да се отделят представителни проби.

2. Веществата, растенията и прекурсорите ще се предават за съхранение само с експертна справка когато физикохимични експертизи няма да бъдат извършвани.

3. Ще се даде легална възможност за унищожаване на наркотичните вещества и прекурсори, придобити чрез оперативни способности по реда на Закона за специалните разузнавателни средства.

С оглед на спецификата на Допълнителните въпроси за решаване – група 3 и обстоятелството, че те са свързани с констатираните конкретни несъвършенства в уредбата, вариантът „Без действие“ и вариантът с предприемане на ненормативни организационни мерки съвпадат по своята същност и съдържание, поради което по отношение на Допълнителни въпроси за решаване – група 3 вариант с предприемане на организационни мерки не се разглежда отделно.

1.3.4. IV. По отношение на Проблем 1 (Липса на разработени механизми за предоставяне на финансови средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности към програмите за психосоциална рехабилитация и на условия и ред за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация при лица под 18 години с неговите различни проявления) и Проблем 2 (Липса на работещ механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите

за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Националната стратегия за борба с наркотиците):

IV.1. Вариант 1 „Без действие“ по Проблем 1 и Проблем 2:

Като вариант за действие вариантът „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия от страна на държавата, да се даде възможност за саморегулиране на процесите и натрупване на добри практики.

При този вариант ще се запази съществуващото актуално положение и несъвършенства в уредбата.

Това, което е необходимо да се подчертае е, че понастоящем липсва разработен адекватен механизъм за финансиране на програми за психосоциална рехабилитация за лица, злоупотребяващи или зависими от наркотични вещества, поради което общините прилагат процедурите на Закона за обществени поръчки (ЗОП). Съгласно разпоредбите на ЗОП сумите, които общините трябва да разпределят поражда хипотеза за избор на един изпълнител, което ограничава достъпа до средствата на други програми. Целта на финансирането е да се достигне до максимален брой лица от различни програми, а не да достигне до една единствена програма, макар и все пак предвиденото финансиране да не може да обхване всички заинтересовани пациенти/зависими лица на територията на страната.

Това изисква адекватна намеса от страна на държавата за преодоляване на проблемите.

IV.2. Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“ (по отношение на финансирането – Проблем 1 и Проблем 2):

Този вариант включва извършване на необходимите промени на нормативно ниво, както и набор от организационни мерки, чието изпълнение следва да доведе до постигане на поставените цели.

Относно предложенията за нормативни промени:

С промените на ЗИД на ЗКНВП чрез изменение и допълнение на член 89 и създаване на чл. 89а, 89б, и 89 в, ще се уреди нормативно кой и при какви условия може да кандидатства за финансиране по делегирани от държавата дейности по функция „Здравеопазване“ - Допълващ стандарт за психосоциална рехабилитация. Създаденият механизъм ще даде рамка на действие за предоставяне на средствата към програми за психосоциална рехабилитация, включително и за програмите работещи с непълнолетни лица.

Финансирането на програмата за психосоциална рехабилитация от общините се и ще се извършва чрез сключване на договор между съответния общински орган и доставчика на социални услуги по чл. 29, ал. 3, т. 2 и чл. 30 от Закона за социалните услуги, в рамките на средствата за тези дейности по държавния бюджет чрез общинските бюджети като делегирани от държавата дейности за съответната календарна година.

С оглед на спецификата на Проблем 1 и Проблем 2 и обстоятелството, че те са свързани с констатирани конкретни несъвършенства в уредбата, вариантът „Без действие“ и вариантът с предприемане само на ненормативни организационни мерки съвпадат по своята същност и съдържание, поради което по отношение на Проблем 1 и Проблем 2 вариант с предприемане само на организационни мерки не се разглежда отделно.

2. Препоръчителен вариант:

Въз основа на сравнението на вариантите и отчетените предимства и недостатъци на идентифицираните варианти за разрешаване на проблемите може да се заключи, че Вариант „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“ по всеки един от разгледаните въпроси за решаване и проблеми е най-подходящ за постигане на целите.

2.1. По Въпроси за решаване – група 1 (която включва мерките с отговорно министерство МЗ):

Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“

Положителни (икономически/социални/икономически) въздействия в тригодишна перспектива: Вариантът не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не ограничава избора на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция, не води до създаване на бариери за нови доставчици и не улеснява появата на монополи.

Не възпрепятства научноизследователската и развойна дейност.

Не влияе върху разходите на потребителите.

Не засяга информирането и защитата на потребителите.

Няма последици върху икономическия растеж и заетостта.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на положителните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Отрицателни (икономически/социални/икономически) въздействия в тригодишна перспектива:

Не са идентифицирани.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на отрицателните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Специфични въздействия в тригодишна перспектива:

- Въздействия върху малките и средните предприятия:

Вариантът не оказва въздействие върху малките и средните предприятия, тъй като не води до нови разходи по изпълняване на нормативни изисквания, до по-строго регулиране на икономическите сектори, както и не включва ограничаване или забрана за пускането на продукти на пазара.

Посочете дали има микро-, малки или средни предприятия, които са изключени от новите правила, въведени с предложението.

Посочете разпределението на разходите между микро-, малките и средните предприятия.

- Административна тежест:

Вариантът няма да доведе до директно намаляване на административната тежест за заявителите на административни услуги по засегнатите режими. Ще е налице изпълнение на конкретни мерки от компетентността на МЗ съгласно Приложение № 1 към Решение № 704 от 2018 г. Мерките са насочени към отстраняване на общи несъответствия в различни закони със ЗОАРАКСД, какъвто е и ЗКНВП и изпълнението им ще допринесе за подобряване на качеството на административното обслужване и гарантиране на яснота, законосъобразност и прозрачност на процесите в рамките на администрацията. Промените ще се реализират така, че предложените в оценката решения да постигнат поставените цели при оптимално използване на ресурсите – финансови, човешки, времеви, технически, без увеличаване на административната тежест за нито една от групите заинтересовани и засегнати страни. Не се предвиждат промени на съществуващи такси и/или въвеждането на нови такси. С промените не се въвеждат административни санкции. Не се засяга дейността на регистри.

Посочете промяната в административната тежест за заинтересованите страни.

Посочете дали се създават нови регулаторни режими или регистри, както и дали се засягат съществуващи регулаторни режими и регистри.

Посочете дали предложението надхвърля минималните изисквания за административна тежест на ЕС.

Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант:

Не са идентифицирани.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, които са различни от отрицателните въздействия, например възникване на съдебни спорове и др.

2.2. По Въпроси за решаване – група 2 (която включва мерките с отговорно министерство МИИ):

Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“

Положителни (икономически/социални/икономически) въздействия в тригодишна перспектива: Вариантът не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не ограничава избора на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция, не води до създаване на бариери за нови доставчици и не улеснява появата на монополи.

Не възпрепятства научноизследователската и развойна дейност.

Не влияе върху разходите на потребителите.

Не засяга информирането и защитата на потребителите.

Няма последици върху икономическия растеж и заетостта.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на положителните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Отрицателни (икономически/социални/икономически) въздействия в тригодишна перспектива:

Не са идентифицирани.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на отрицателните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Специфични въздействия в тригодишна перспектива:

- Въздействия върху малките и средните предприятия:

Вариантът не оказва въздействие върху малките и средните предприятия, тъй като не води до нови разходи по изпълняване на нормативни изисквания, до по-строго регулиране на икономическите сектори, както и не включва ограничаване или забрана за пускането на продукти на пазара.

Посочете дали има микро-, малки или средни предприятия, които са изключени от новите правила, въведени с предложението.

Посочете разпределението на разходите между микро-, малките и средните предприятия.

- Административна тежест:

Вариантът няма да доведе до директно намаляване на административната тежест за операторите с прекурсори от първа категория на приложение I на Регламент (ЕО) 273/2004. Осигурява се единствено изпълнението на препоръките на мярката, включена в Приложение № 1 към Решение № 704 от 2018 г. относно „изискванията, за започването и осъществяването на дейности с прекурсори от I-категория на приложение I на Регламент (ЕО) 273/2004, както особените правила по издаване, спиране и прекратяване на дейността, да се уредят в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите“. Но това изпълнение само по себе си не би довело нито до подобряване на качеството на административното обслужване, нито ще гарантира яснота, законосъобразност и прозрачност на процесите в рамките на администрацията. Нещо повече, ще доведе до разпокъсаност на нормативната уредба, което в бъдеще би затруднило прилагането на нормативния акт и би довело до възпрепятстване изпълнението на целите на законодателството в областта на прекурсорите. Но въпреки това предвидено е промените да се реализират така, че предложените в оценката решения да постигнат поставените цели при оптимално използване на ресурсите – финансови, човешки, времеви, технически, без увеличаване на административната тежест за нито една от групите, заинтересовани и засегнати страни. Не се предвиждат промени на съществуващи такси и/или въвеждането на нови такси. С промените не се въвеждат административни санкции. Не се засяга дейността на регистри.

Посочете промяната в административната тежест за заинтересованите страни.

Посочете дали се създават нови регулаторни режими или регистри, както и дали се засягат съществуващи регулаторни режими и регистри.

Посочете дали предложението надхвърля минималните изисквания за административна тежест на ЕС.

Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант:

Не са идентифицирани.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, които са различни от отрицателните въздействия, например възникване на съдебни спорове и др.

2.3. Допълнителни въпроси за решаване по приложението на ЗКНВП – групата на промените в ЗКНВП по предложение на МЗ и Агенция „Митници“:

Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“

Положителни (икономически/социални/икономически) въздействия в тригодишна перспектива: Вариантът не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не ограничава избора на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция, не води до създаване на бариери за нови доставчици и не улеснява появата на монополи.

Не възпрепятства научноизследователската и развойна дейност.

Не влияе върху разходите на потребителите.

Не засяга информирането и защитата на потребителите.

Няма последици върху икономическия растеж и заетостта.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на положителните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Отрицателни (икономически/социални/икономически) въздействия в тригодишна перспектива:

Не са идентифицирани.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на отрицателните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Специфични въздействия в тригодишна перспектива:

- Въздействия върху малките и средните предприятия:

Вариантът не оказва въздействие върху малките и средните предприятия, тъй като не води до нови разходи по изпълняване на нормативни изисквания, до по-строго регулиране на икономическите сектори, както и не включва ограничаване или забрана за пускането на продукти на пазара.

Посочете дали има микро-, малки или средни предприятия, които са изключени от новите правила, въведени с предложението.

Посочете разпределението на разходите между микро-, малките и средните предприятия.

- Административна тежест:

Изборът на Вариант 2 ще доведе до намаляване на административната тежест за лицата, кандидатстващи за лицензия по чл. 32, ал. 1 от ЗКНВП. Административната тежест не се изчислява, тъй като ползвателите на услугите, засегнати от облекчаването на режима по чл. 32, ал. 1 са пренебрежимо малко.

Във Вариант 2 се предвижда и въвеждане на административни санкции (в случаите на нарушаване на условията и реда, при които е издадено разрешение за дейности по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП), тъй като в административнонаказателните разпоредби на закона липсва такава за случаите на нарушаване на условията и реда, при които е издадено разрешение за дейности по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП, което не дава възможност за ангажиране на административнонаказателна отговорност при нарушаване на изискванията на закона по отношение на дейностите по чл. 73, ал. 1 от ЗКНВП. Размерът на санкцията е 1 000 до 3 000 лв. като този размер е определен при спазване на принципа за пропорционалност между извършеното нарушение и наложеното наказание. Наказателните постановления ще се издават от министъра на здравеопазването или от директорите на регионалните здравни инспекции.

Предвидено е промените да се реализират така, че предложените в оценката решения да постигнат поставените цели при оптимално използване на ресурсите – финансови, човешки,

времеви, технически, без увеличаване на административната тежест за нито една от групите заинтересовани и засегнати страни. Не се предвиждат промени на съществуващи такси и/или въвеждането на нови такси. Не се засяга дейността на регистри.

Посочете промяната в административната тежест за заинтересованите страни.

Посочете дали се създават нови регулаторни режими или регистри, както и дали се засягат съществуващи регулаторни режими и регистри.

Посочете дали предложението надхвърля минималните изисквания за административна тежест на ЕС.

Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант:

Не са идентифицирани.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, които са различни от отрицателните въздействия, например възникване на съдебни спорове и др.

2.4. По отношение на Проблем 1 и Проблем 2:

Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“

По Проблем 1 няма икономическо въздействие. Основното въздействие е върху социалното и общественото здраве чрез подобряване на здравето на пациентите, намаляване на смъртността, подобрява възможностите за пълноценен начин на живот за потребителите на програмите за психосоциална рехабилитация; подобрява възможностите за включване в пазара на труда и намалява криминалността, свързана с употребата на наркотици. Осигурява правото на достъп по помощ, особено на младежи под 18 години и намалява риска от пряка или косвена дискриминация на зависимите лица.

По Проблем 2 няма икономическо въздействие. Основното въздействие е върху социалното и общественото здраве чрез намаляване на смъртността и спешните случаи на употребяващите наркотици; намаляване на общата заболяемост чрез създаване на ефективен отговор и контрол на разпространението на инфекциозни и кръвнопреносими заболявания сред обществото вследствие на употребата на наркотични вещества; превенция/ограничаване на социално значимите заболявания; намалява се риска от пряка или косвена дискриминация на зависимите лица.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на положителните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Отрицателни (икономически/социални/икономически) въздействия в тригодишна перспектива:

Не са идентифицирани.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на отрицателните въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни.

Специфични въздействия в тригодишна перспектива:

- Въздействия върху малките и средните предприятия:

Вариантът не оказва въздействие върху малките и средните предприятия, тъй като не води до нови разходи по изпълняване на нормативни изисквания, до по-строго регулиране на икономическите сектори, както и не включва ограничаване или забрана за пускането на продукти на пазара.

Посочете дали има микро-, малки или средни предприятия, които са изключени от новите правила, въведени с предложението.

Посочете разпределението на разходите между микро-, малките и средните предприятия.

- Административна тежест:

При избора на Вариант 2 се очаква да бъдат създадени необходимите нормативни предпоставки за правилно и законосъобразно предоставяне на финансиране на програмите за психосоциална рехабилитация на лицата с вредна употреба или зависимост от наркотични вещества, включително и на лица под 18 г. и финансиране на дейностите за намаляване на вредите от

употребата на наркотични вещества. Предвидено е промените да се реализират така, че предложените в оценката решения да постигнат поставените цели при оптимално използване на ресурсите – финансови, човешки, времеви, технически, без увеличаване на административната тежест за нито една от групите заинтересовани и засегнати страни. Не се предвиждат промени на съществуващи такси и/или въвеждането на нови такси. Не се засяга дейността на регистри.

Посочете промяната в административната тежест за заинтересованите страни.

Посочете дали се създават нови регулаторни режими или регистри, както и дали се засягат съществуващи регулаторни режими и регистри.

Посочете дали предложението надхвърля минималните изисквания за административна тежест на ЕС.

Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант:

Не са идентифицирани.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, които са различни от отрицателните въздействия, например възникване на съдебни спорове и др.

3. Разходи и ползи от вариантите за действие

3.1. По Въпроси за решаване – група 1 (която включва мерките с отговорно министерство МЗ)

Варианти за действие:	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Препоръчителен вариант: Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“	Не се очакват допълнителни разходи за заинтересованите страни. Промените ще бъдат реализирани при оптимално използване на наличните ресурси – финансови, човешки, времеви, технически.	Ползите са свързани с подобряване на качеството на администрацията чрез осигуряване на законосъобразно протичане на процесите и недопускане на несъответствие между ЗКНВП и ЗОАРАКСД.
Вариант 1 „Без действие“:	-	-
<i>Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база и коя от заинтересованите страни ще ги понесе. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, включително парични разходи (в лв.).</i>		

3.2. По Въпроси за решаване – група 2 – (която включва мерките, възложени на МИИ):

Всеки от вариантите на действие предоставя възможност за разрешаване на конкретен проблем/въпрос, описан в Раздел 1, чрез избора на една или друга опция. В своята цялост обаче тези варианти на действие очертават цялостен подход за приемане на Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“.

Въпреки че предложеният Вариант 2 включва изпълнението на мярката на РМС 704 относно „изискванията, за започването и осъществяването на дейности с прекурсори от I-категория на приложение I на Регламент (ЕО) 273/2005, както особените правила по издаване, спиране и прекратяване на дейността, да се уредят в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите“, анализът на въздействията установи, че с приемането му ще се повиши сложността на правната уредба в областта на прекурсорите на наркотични вещества, но няма да окаже количествени ползи, както и разходи върху адресатите на съответната мярка.

3.3. Допълнителни въпроси за решаване по приложението на ЗКНВП

3.3.1. В частта относно предложенията от компетентността на МЗ:

Варианти за действие:	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Препоръчителен вариант: Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“	Не се очакват допълнителни разходи за заинтересованите страни. Промените ще бъдат реализирани при оптимално използване на наличните ресурси – финансови, човешки, времеви, технически.	Ползите са свързани с подобряване на качеството на уредбата, а от там и на качеството на работа на администрацията.
Вариант 1 „Без действие“:	-	-
<i>Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база и коя от заинтересованите страни ще ги понесе. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, включително парични разходи (в лв.).</i>		

3.3.2. В частта относно предложенията от компетентността на Агенция „Митници“:

Варианти за действие:	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Препоръчителен вариант: Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“	-	Ползите са свързани основно с подобряване на уредбата, а от там и на прозрачността и законосъобразността в действията на администрацията, попадащи в обхвата на ЗКНВП.
Вариант 1 „Без действие“:	Разходи за съхранение на наркотични вещества и експертизи	-
<i>Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база и коя от заинтересованите страни ще ги понесе. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, включително парични разходи (в лв.).</i>		

3.4. По отношение на Проблем 1 и Проблем 2:

3.4.1. Проблем 1:

Варианти за действие:	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Препоръчителен вариант: Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“	Разходите могат да бъдат измерени с натурални и стойностни показатели. Натуралните показатели са брой лица, включени в програмите за психосоциална рехабилитация. Стойностните показатели се определят от необходимите разходи за осъществяване на дейностите по програмите и се одобряват с РМС за съответната година.	Ползите от психосоциалната рехабилитация ще надхвърлят разходите, защото ще доведат до улесняване достъпа до програми за психосоциална рехабилитация, обхващане на повече лица, включително и непълнолетни, подобряване здравословното състояние и качеството на живот на пациентите.
Вариант 1 „Без действие“:	Разходи за заинтересованите и засегнатите страни, предвид липсата на разработени механизми за предоставяне на	-

	финансови средства от държавния бюджет.	
	Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база и коя от заинтересованите страни ще ги понесе. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, включително парични разходи (в лв.).	
3.4.2. Проблем 2::		
Варианти за действие:	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Препоръчителен вариант: Вариант 2 „Приемане на ЗИД на ЗКНВП“	Разходите за осъществяване на програми по намаляване на вредите се разписват във финансовия план към Плана за дейности по Националната стратегия за борба с наркотиците и зависят от необходимите разходи за осъществяване на дейностите по програмите.	Ползите от осъществяване на дейностите по намаляване на вредите ще доведат до адекватен национален отговор за намаляване на социални значимите вреди в следствие от употребата на наркотици, намаляване на разпространението на инфекциозни и кръвно преносими заболявания.
Вариант 1 „Без действие“:	Разходи за заинтересованите и засегнатите страни, предвид липсата на работещ механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.	-
	Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база и коя от заинтересованите страни ще ги понесе. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, включително парични разходи (в лв.).	
4. Проведени консултации		
Консултации: Проектът на ЗИД на ЗКНВП е одобрен с РМС № 9 от 11 януари 2021г. като част от пакет законопроекти, чиято цел е да приведе в изпълнение приетите с Решение № 704 на Министерски съвет от 2018 г. мерки за трансформация на модела на административно обслужване в България. Проектът е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация и е обявен за публично обсъждане на интернет страницата на Министерството на здравеопазването и на Портала за обществени консултации за срок от 14 дни (https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?@lang=bg-BG&Id=5427). Постъпили целесъобразни бележки от съгласуванията (основно редакционни и правно-технически) са отразени в проекта. В следствие законопроектът е разгледан и приет на първо гласуване от Народно събрание на 12.02.2021 г. (сигнатура № 102-01-4/11.01.2021г.). Настоящият проект на ЗИД на ЗКНВП е с частични редакционни промени спрямо цитирания законопроект. Изцяло нова е частта относно финансирането, която е предложено да бъде включена в проекта в хода на извършения преглед на необходимостта от промени в ЗКНВП, различни от предвидените с мерките от Приложение № 1 към Решение № 704 от 2018 г. в рамките на настоящата оценка на въздействието. Това обстоятелство е съобразено при планирането на обществените консултации при извършване на настоящата оценка на въздействието и при		

консултациите по ревизирания проект на ЗИД на ЗКНВП, както и при избора на подход за провеждането им. Доколкото в основната си част проектът е преминал всички етапи на съгласуване и е приет на първо гласуване в НС и само частта относно финансирането е нова, е преценено, че най-подходящата форма на обществени консултации в изпълнение на чл. 24 от НОМИОВ са директните срещи със заинтересованите страни и органи с ангажменти в процесите. Срещи са проведени в рамките на работната група за извършване на настоящата оценка на въздействието. По отношение на финансирането допълнително нарочни срещи са проведени със Сдружението на Общините и Общинските съвети по наркотични вещества, където има програми за психосоциална рехабилитация, получили съгласие за осъществяване на дейности от НЦОЗА. Проведени са и срещи с представители на МФ. При срещите са дискутирани следните въпроси: липса на разработени механизми за предоставяне на финансови средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности с натурални и стойностни показатели към програмите за психосоциална рехабилитация и работещ механизъм за предоставяне на финансови средства за дейностите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, в изпълнение на Европейската стратегия за борба с наркотиците и Национална стратегия за борба с наркотиците. В резултат е изготвен настоящият проект на ЗИД на ЗКНВП, по който ще бъдат проведени обществени консултации в съответствие с чл. 26 от ЗНА със срок 30 дни.

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

5. Привеждане в действие и изпълнение

От коя дата предложението влиза в сила?

Законът влиза в сила 3 дни след обнародването му в ДВ, с изключение на параграфи, за които изрично е разписано, че влизат в сила 6 месеца след обнародването.

ден/ месец/ година

Коя институция ще отговаря за изпълнението на предложението и за контрола?

Министерство на здравеопазването
Министерство на икономиката и индустрията
Министерство на земеделието
Агенция „Митници“

Посочете отговорната институция за изпълнението на предложението. Посочете дали предложението предвижда разходи за отговорната или друга институция?

Име, длъжност и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на цялостната предварителна оценка на въздействието:

5.5.2023 г.

X *Д-р Д. Велковска*

Signed by: Desislava Svetlozarova Pancova

Д-Р ДЕСИСЛАВА ВЕЛКОВСКА

Директор на дирекция „Лекарствена политика“

